

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii”,
în proces de lichidare,

în pricina civilă privind derularea procesului de insolvabilitate intentat față de
Societatea cu Răspundere Limitată „Dumbrava-Nord”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016, prin care a fost
admisă contestația înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii”, în
proces de lichidare, cu privire la neinclusiunea în tabelul definitiv al creanței Societății
pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare, în procesul de insolvabilitate al
Societății cu Răspundere Limitată „Dumbrava-Nord”,

c o n s t a t ă :

La data de 01 aprilie 2016, SRL „Dumbrava-Nord” a depus cerere introductivă
privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2016 a fost admisă spre
examinare cererea introductivă și în scopul prevenirii modificării stării bunurilor
debitoriale în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate s-a dispus
aplicarea măsurilor de asigurare. În calitate de administrator provizoriu a fost desemnat
administratorul autorizat Verdeș Alexandru.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2016 a fost constatată
insolvabilitatea SRL „Dumbrava-Nord” și a fost intentat procesul de insolvabilitate față
de aceasta, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Magnet Victor.
A fost stabilit termenul de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor până la 28
iulie 2016 și a fost fixată ședința de validare a creanțelor pentru data de 01 septembrie
2016.

La data de 29 iunie 2016, SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, a depus
cerere de admitere a creanțelor garantate de SA „Banca de Economii”, în proces de
lichidare, față de SRL „Dumbrava-Nord” în mărime de 45 025 000 lei.

În Tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului
SRL „Dumbrava-Nord” din 17 august 2016, administratorul procedurii de

insolvabilitate Magnet Victor a contestat creanța SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, în sumă de 45 025 000 lei.

La data de 26 august 2016, SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, a înaintat contestație prin care a solicitat includerea în Tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului insolubil a creanței creditorului SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, față de debitorul SRL „Dumbrava-Nord” în mărime de 45 025 000 lei.

În motivarea contestației a indicat că nu este de acord cu neacceptarea creanței SA „Banca de Economii” în mărime de 45 025 000 lei și a menționat că administratorul insolvabilității a considerat că creanța dată este una litigioasă, reieșind din faptul că creanța creditorului este bazată pe contractul de credit nr. 06-06/1/45 din 23 iulie 2010, încheiat între SA „Banca de Economii” și SRL „Digomobil”, și contractul de fidejusiune nr. 06-06/1/45-f din 23 iulie 2010, încheiat între SA „Banca de Economii” și SRL „Dumbrava-Nord”, prin care SRL „Dumbrava-Nord” și-a asumat obligațiunea de a răspunde solidar cu debitorul SRL „Digomobil” în fața Băncii pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de credit.

A relatat că ultimul contract de fidejusiune a fost contestat în instanța de judecată de către SRL „Dumbrava-Nord”, iar prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 iunie 2015, a fost respinsă acțiunea de declarare a nulității contractului de fidejusiune, și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2016 a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Totodată mai invocă că prin hotărârea instanței de judecată a fost dispusă încasarea datoriei de la SRL „Dumbrava-Nord” în beneficiul SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare în sumă de 45 025 000 lei.

Drept urmare, insistă că creanța SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare este bazată pe un act judiciar definitiv și executoriu, și creanța nu este litigioasă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016, a fost admisă contestația înaintată de către creditorul SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, privind neinclusiunea în tabelul definitiv al creanței SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, în mărime totală de 45 025 000 lei în procesul de insolvabilitate al debitorului SRL „Dumbrava-Nord”. A fost inclus în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor față de debitorul SRL „Dumbrava-Nord”, în procedură de insolvabilitate, creanța creditorului SA „Banca de Economii” neadmisă de administratorul procedurii de insolvabilitate în mărime de 45 025 000 lei. A fost validată creanța creditorului SA „Banca de Economii” neadmisă de administratorul procedurii de insolvabilitate în mărime de 45 025 000 lei.

La data de 10 martie 2017, prin intermediul Curții de Apel Bălți, SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen a recursului, casarea integrală a încheierii instanței de insolvabilitate și emiterea unei decizii de admitere a creanței garantate de SA „Banca de Economii” față de SRL „Dumbrava-Nord” în mărime de 45 025 000 lei și includerea în tabelul definitiv consolidat al creanțelor creditorilor SRL „Dumbrava-Nord”, în rangul creditorilor garanțați.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neântemeiată și pasibilă anulării integrale.

Invocă prevederile art. 50 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sânt îndreptățiți la satisfacerea priorității a capitalului împrumutat, a dobânzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat. Prevederea alin.(1) se aplică și: creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său.

A relevat că prin încheierea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, a fost aplicat sechestru asupra creanței patrimoniale a SRL „Dumbrava-Nord” către ÎI „Bortă-Natalia” în sumă de 107 938 lei, dobânda de întârziere în mărime de 15 750,08 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 10 060, 32 lei și asupra bunurilor mobile și imobile ale SRL „Dumbrava-Nord” în limita sumei de 44 975 000 lei.

Astfel a reiterat că SA „Banca de Economii” în baza încheierii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2014 și în baza încheierii executorului judecătoresc Nicolăescu Nicolae din 28 noiembrie 2014, deține titlu de garanție asupra creanțelor SRL „Dumbrava-Nord” către ÎI „Bortă-Natalia” în sumă de 133 748,40 lei, către ÎI „Pleşca Grigore” în sumă de 387 962,09 lei și asupra altor bunuri imobile și mobile în limita valorii de 45 025 000 lei, care acordă creditorului dreptul de a cere admiterea creanței sale în rangul garantat.

La data de 26 aprilie 2017, SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare a declarat recurs suplimentar împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016, prin care a reiterat că instanța de insolvență nu a indicat rangul validării creanței, or, prin dispozitivul încheierii emise, instanța nu s-a expus asupra rangului creanței creditorului SA „Banca de Economii” în tabelul definitiv al debitorului SRL „Dumbrava-Nord”.

A mai afirmat că în motivarea încheierii din 25 noiembrie 2016, instanța de insolvență a reținut precum că reprezentantul creditorului SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare a solicitat ca suma de 45 025 000 lei să fie validată ca creanță chirografară, ceea ce este o interpretare eronată ce sfidează ordinea procesuală civilă și interpretează eronat prevederile Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, or reprezentatul creditorului în ședința de judecată a solicitat să fie admisă creanța garantată a SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare.

Totodată, a mai indicat că încheierea motivată din 25 noiembrie 2016 a fost recepționată de reprezentantul prin procură a SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare numai la data de 07 martie 2017.

Susține că prin intermediul oficiului poștal nu a fost recepționată această încheiere, or, la data de 21 decembrie 2016 a fost recepționată de către reprezentantul SA „Banca de Economii”, prin semnătură, doar extrasul încheierii din 21 decembrie 2016 și încheierea din 25 noiembrie 2016.

La data de 07 aprilie 2017, în adresa intimațiilor SRL „Dumbrava-Nord” și Magnet Victor, administratorul insolvenței a fost expediată copia recursului declarat de către SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La data de 10 mai 2017, SRL „Dumbrava-Nord” a depus referință la recursul declarat de către SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare împotriva încheierii instanței de apel din 25 noiembrie 2016, solicitând respingerea cererii cu privire la repunere în termenul de declarare a recursului, și respingerea recursului ca fiind tardiv și neântemeiat.

La data de 12 mai 2017, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus referință la recursul declarat de către SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare împotriva încheierii instanței de apel din 25 noiembrie 2016, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de repunere în termenul de declarare a recursului neântemeiată și care urmează a fi respinsă cu restituirea recursului, ca fiind depus înafara termenului legal din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) CPC, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Bălți prin care fost admisă contestația înaintată de către creditorul SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, privind neincluderea în tabelul definitiv al creanței SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, în mărime totală de 45 025 000 lei în procesul de insolvență al debitorului SRL „Dumbrava-Nord”, prin care a fost inclus în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor față de debitorul SRL „Dumbrava-Nord”, în procedură de insolvență, creanța creditorului SA „Banca de Economii” neadmisă de administratorul procedurii de insolvență în mărime de 45 025 000 lei și prin care a fost validată creanța creditorului SA „Banca de Economii” neadmisă de administratorul procedurii de insolvență în mărime de 45 025 000 lei a fost emisă la data de 25 noiembrie 2016.

Tot materialul probator și anume dovada de primire anexată la materialele cauzei (f. d. 103), atestă că copia încheierii recurate a fost înmănată reprezentantului recurentului SA „Banca de Economii”, Guțanu Adrian, contra semnăturii, la data de 21 decembrie 2016, iar ultimul susține că a recepționat încheierea la data de 07 martie 2017.

Cu toate acestea însă, recursul, împotriva încheierii menționate, a fost declarat de către SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, prin intermediul Curții de Apel Bălți doar la data de 10 martie 2017 (f. d. 104), respectiv, în afara termenului legal prevăzut de art. 425 CPC.

Faptul depunerii cererii de recurs în afara termenului legal se confirmă și prin însuși solicitarea recurenteii cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului, care însă se constată a fi una neîntemeiată, deoarece recurenta nu a invocat niciun motiv plauzibil, în sensul art. 116 CPC, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și care ar constitui temei pentru repunerea recursului în termen.

Or, din sensul art. 116 alin.(1) și (3) CPC rezultă că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La acest capitol necesită a fi remarcat că din materialele pricinii, și anume din procesul-verbal al ședinței de judecată din 25 noiembrie 2016, rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016, a fost emisă în prezența reprezentantului SA „Banca de Economii”, Guțanu Adrian, (f. d. 95 - 97), ceea ce denotă că recurenta a avut la cunoștință soluția instanței de insolvență adoptată la 25 noiembrie 2016.

Mai mult ca atât instanța de recurs reține că din dovada de primire rezultă în mod expres faptul că la data de 21 decembrie 2016, reprezentantului SA „Banca de Economii”, Guțanu Adrian i-a fost înmănată sub semnătură încheierea din 25 noiembrie 2016 și extrasul încheierii din 21 decembrie 2016 (f. d. 103). Astfel, se confirmă că la data de 21 decembrie 2016, recurenteii i-a fost comunicată încheierea respectivă.

Instanța de recurs respinge argumentul recurenteii precum că a recepționat încheierea Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016 la data de 07 martie 2017, ca fiind unul pur declarativ, lipsit de un suport probatoriu, în mod incontestabil.

Astfel fiind, este evident că SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, cunoscând despre existența încheierii contestate, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea recursului.

Drept care este dedus și din prevederile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea recursului la data de 10 martie 2017, SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a recursului.

Prin urmare, cerința de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs consideră necesar de a restitui recursul declarat de SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2016, ca fiind depus înafara termenului legal.

În același timp, instanța de recurs ține să menționeze că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

Astfel, pentru considerentele menționate și având în vedere faptul că recurenta, fără motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și de a restitui recursul declarat de SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, ca fiind depus înafara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge cererea Societății pe Acțiuni „Banca de Economii”, în proces de lichidare, cu privire la repunerea în termen a recursului.

Se restituie recursul declarat de Societate pe Acțiuni „Banca de Economii”, în proces de lichidare, ca fiind depus înafara termenului legal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva